

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/181/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4613211758
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4613211758.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Olivera Kolenčíka, v spore žalobcov: 1. T. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q., E. XXXX/X, 2. D. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q., E. XXXX/X, 3. H. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q., E. XXXX/X, zastúpení Prosman a Pavlovič, advokátska kancelária s. r. o., so sídlom Trnava, Hlavná 31, proti žalovaným: 1. D. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q., A. XXXX/XX, 2. Pagastav, s. r. o., so sídlom Nová Dubnica, SNP 7/13, IČO: 36 754 277, o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch a o náhradu škody, o odvolaní žalovaného 1. proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany č. k. 7C/432/2013-253 z 11. apríla 2018, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalobcom v 1. až 3. rade nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Topoľčany (súd prvej inštancie podľa § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) rozsudkom č. k. 7C/432/2013-253 z 11. apríla 2018, uložil žalovaným 1. a 2. povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni 1. náhradu nemajetkovej ujmy v sume 15 000 eur a zaplatiť z titulu pohrebných nákladov sumu 1 265,97 eura s 5,25 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 1 265,97 eura od 24. 03. 2015 do zaplatenia, všetko do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom II. uložil žalovaným 1. a 2. povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 2. náhradu nemajetkovej ujmy v sume 12 000 eur, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom III. uložil žalovaným 1. a 2. povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 3. náhradu nemajetkovej ujmy v sume 12 000 eur, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy žalobcov 1. až 3. nad priznanú sumu žalobu zamietol. Žalovaným 1. a 2. uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť do účtarne Okresného súdu Topoľčany súdny poplatok v sume 76 eur a v sume 1 170 eur, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. O trovách konania súd rozhodol tak, že žalobcom 1. až 3. priznal nárok na náhradu trov konania z priznaných súm vo výške 100 %.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na § 11, § 13, § 16, § 415, § 420 ods. 1, 2 a § 449 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“).

3. V odôvodnení rozhodnutia súd poukázal na to, že žalobcovia 1. až 3. sa podanou žalobou proti žalovaným 1. a 2. domáhali náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch a žiadali, aby súd zaviazal žalovaných spoločne a nerozdielne nahradiť žalobcom 1. až 3. nemajetkovú ujmu každému v sume 30 000 eur a žalobkyni 1. aj sumu 1265,97 eura s 5,25% úrokom z omeškania ročne odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby do zaplatenia z titulu náhrady škody. Žalobu zdôvodnili tým, že rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 1T/81/2013-504 z 25. júna 2014 žalovaný 1. bol uznaný

vinným na tom skutkovom základe, že v priebehu doby od mesiaca máj 2012 do 8.52 hodiny dňa 19. 06.2012 v Q. a E. v objekte bývalej TaPCH a RDG budovy ako konateľ JASTA PLUS s.r.o., Topoľčany, na základe ústnej dohody so stavebníkom O. E. R., konateľkou P. spol. s.r.o., Q., o uzavretí zmluvy o dielo ako zhotoviteľ stavby, ústne bez riadne písomne uzavretej písomnej zmluvy, bez vedomia stavebníka a pred nadobudnutím právoplatnosti stavebného povolenia, vydaného Mestom Q. dňa 13. 06.2012 pod č.k. 2012/VÝST. 03574-K na Stavebné úpravy objektu bývalej TaPCH a RDG budovy na zdravotné stredisko s polyfunkciou, za vopred dohodnutú hodinovú mzdu poveril D. U., nar. XX.XX.XXXX, a jeho syna H. U. vykonávaním búracích prác, hoci im nevykonali povinné vstupné školenie o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, nevykonali potrebné opatrenia, vrátane zabezpečenia prevencie, potrebných prostriedkov a vhodného systému riadenia, navyše bez podrobnej prehliadky rekonštruovaného objektu a jeho statického posúdenia, bez stáleho dozoru zodpovedného pracovníka, bez prieskumu stavu objektu a vypracovania technologického postupu búracích prác, pričom D. U. a H. U. na základe ústnych pokynov sa s jeho vedomím neodborne uskutočňovali búracie práce, počas ktorých odstránili konštrukčné prvky schodiska - spodnú schodnicu a nosné murivo, v dôsledku čoho dňa 19. 06.2012 o 8.52 hod. došlo k pádu nástupného ramena a schodiska vedúceho z prízemia na prvé poschodie, ktoré D. U. privalilo a boli mu spôsobené podľa znaleckého posúdenia mnohonásobné poranenia na tele s drvivým poranením panvy s polytraumou, na následky ktorých D. U. dňa 19. 06.2012 o 14.03hod. v Nemocnici s poliklinikou n.o., Q., zomrel. Obvinený D. R. porušil ustanovenia § 62 ods. 1, 2, § 63 ods. 1, 2 Vyhlášky Slovenského úradu bezpečnosti práce a Slovenského banského úradu č. 374/1990 Zb. o bezpečnosti práce a technických zariadení pri stavebných prácach, ustanovenie § 6 ods. 1 písm. i) , písm. n) písm. q), ods. 2 písm. a), ods.7, ods. 9, § 7 ods. 1 písm. a) zákona NR SR č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako aj § 147 zák. NR SR č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce a za to bol žalovaný uznaný vinným pre prečin usmrtienia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 3 roky, ako i zákaz vykonávať podnikateľskú činnosť v oblasti stavebníctva na dobu 5 rokov. Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku bol žalovaný zaviazaný zaplatiť VŠZP škodu vo výške 2 925,13 eura, žalobkyňa 1. ako poškodená bola so svojim nárokom podľa §288 ods. 1 Trestného poriadku odkázaná na konanie vo veciach občianskoprávných. Podľa § 135 OSP súd je viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok, alebo iný správny delikt postihuteľný podľa osobitných prepisov, a kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti a o zápise základného imania. Žalobcovia poukázali na ustanovenie § 415, § 420 ods. 1, 2, § 422 ods. 1, 3, § 449 ods. 2, § 11, § 13 ods. 1 - 3, článok 19 ods. 2 Ústavy SR, čl. 8 ods. 1 Dohovoru č. 209/1992 Zb., § 853 OZ.

4. Konanie žalovaného 1., ktoré spôsobilo úmrtie manžela žalobkyne 1., a teda násilné pretrhnutie citových, morálnych a sociálnych väzieb medzi manželmi je konaním nesúcim znaky neoprávneného zásahu do chránených osobnostných práv pozostalých členov rodiny. Žalobkyňa 1. sa voči žalovaným domáha nemajetkovej ujmy v sume 30 000 eur vzhľadom na závažnosť ujmy a na okolnosti za akých došlo k porušeniu práva, keď D. U., dňa 19. 06. 2012 pri vykonávaní prác na pokyn žalovaného 1. utrpel úraz, pričom mu boli spôsobené poranenia na tele s drvivým poranením panvy s polytraumou, na následky ktorých dňa 19. 06. 2012 zomrel. Následkom smrti manžela žalobkyne 1. a otca žalobcov 2. a 3. došlo k vážnemu a zásadnému narušeniu osobnostných práv chránených § 11 a nasl. OZ, konkrétne práva na súkromie, ktorého súčasťou je aj rodinný život zahŕňajúci právo fyzickej osoby vytárať, udržiavať a rozvíjať vzájomné vzťahy a v ich rámci uplatňovať vlastnú osobnosť. Zásah do života žalobcov je trvalý, neodstrániteľný, v dôsledku straty manžela žalobkyňa 1. utrpela psychickú traumu, podstatne sa znížila jej životná úroveň, rodina stratila životela, ale aj osobu, ktorá vo veľkej miere pomáhala v chode domácnosti a bola veľkou oporou v každej životnej situácii, žalobkyne 1. manžel veľmi chýba. Život rodiny sa zmenil, došlo k zhoršeniu materiálnej a sociálnej situácie ich rodiny, žalobkyňa 1. v apríli 2011 utrpela zlomeninu nohy v kolene, od októbra 2011 bola na vozíku. Manžel ju všade odprevádzal a vozil, teraz je odkázaná na odvoz sanitkou a na syna. Je starobná dôchodkyňa s dôchodkom cca 370 eur mesačne, s manželom majú 3 deti, najmladší D.D. žil s nimi v spoločnej domácnosti, ona je od 17. 09. 2012 osobou ZŤP. Žalobkyňa 1. v súvislosti s úmrtím manžela vynaložila pohrebné náklady, náklady dedičského konania a náklady na pomník: 200 eur A. I. P. D., 250 eur A. I. P. D., 100 eur A. I. P. D. notárke D. R. S. XXX,XX eura za dedičské konanie 5D/46/2012, O. P. B. za rakvu s príslušenstvom 474,60 eura, A. I. P. D., XXX eur vyúčtovanie za pomník, 500 eur A. I. P. D., za cintorínske služby 127,49 eura O. P. B. Q.. S poukazom na § 449 ods. 2 OZ v spojení s §101 zákonom č. 461/2003 Z.z. si uplatňuje žalobkyňa 1. pohrebné náklady 127,49 eur a 474,60 eura,

náklady na pomník s poukazom na § 2 ods. 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení nariadenia č. 281/2010 vo výške 663,88 eura, spolu 1 265,97 eura aj s úrokom z omeškania 5,25% od 04.12.2013 do zaplataenia. Žalobkyňa 1. aj žalobcovia 2. a 3. utrpeli smrťou D. U. objektívne citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj spoločenstva - vzťahu s blízkou osobou. Žalovaný 1. počas trestného konania nepriznal vinu, nezmiernil škodlivý následok spôsobený žalobcom, trestný čin neľutoval a neospravedlnil sa poškodeným. Žalovaný 1. spáchal trestný čin (protiprávne konanie) ako konateľ právnickej osoby pôvodne spoločnosti JASTA PLUS s.r.o., preto žalobcovia žalovali aj spoločnosť Pagastav, s.r.o., ako žalovaného 2., keďže sa nedal bez pochybností vylúčiť excus žalovaného 1. pri činnosti právnickej osoby a spôsobení neoprávneného zásahu do osobnostných práv žalobcov a podľa § 153a ods. 5 ObZ, nie je vylúčené, že žalovaný 2. nebude schopný uspokojiť pohľadávku (nemajetkovú ujmu a škodu) z majetku spoločnosti.

5. Súd prvej inštancie prvýkrát vo veci samej rozhodol rozsudkom č. k. 7C/432/2013-170 z 02. 12. 2015, ktorým rozhodol tak, že žalovaní 1. a 2. sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyňu 1. náhradu nemajetkovej ujmy v sume 8 000 eur a zaplatiť z titulu pohrebných nákladov sumu 1 265,97 eura s 5,25% úrokom z omeškania ročne zo sumy 1 265,97 eura od 04.12.2013 do zaplataenia, všetko do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Druhým výrokom rozhodol tak, že žalovaní 1. a 2. sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 2. náhradu nemajetkovej ujmy v sume 7 000 eur, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Tretím výrokom uložil žalovaným 1. a 2. povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 3. náhradu nemajetkovej ujmy v sume 7 000 eur, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu žalobcov 1. až 3. zamietol. Ďalej žalovaným 1. a 2. uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť do účtarne Okresného súdu Topoľčany súdny poplatok v sume 76 eur a v sume 660 eur, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. O trovách konania si súd vymienil rozhodnúť samostatným rozhodnutím po právoplatnosti rozsudku. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalobcovia a žalovaný 1., v dôsledku čoho Krajský súd v Nitre uznesením sp. zn. 5Co/77/2016-217 z 21. júna 2017 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Súd prvej inštancie vo veci doplnil dokazovanie v intenciách zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu, na základe ktorého dospel k záveru, že žaloba žalobcov 1. až 3. je dôvodná. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 1T/81/2013 z 25. júna 2014, právoplatným dňa 4. decembra 2014, bol žalovaný 1. uznaný vinným, že v priebehu doby od mesiaca máj 2012 do 8.52 hodiny dňa 19.06.2012 v Q. na E., v objekte bývalej Q. a RDG budovy ako konateľ D. H. s.r.o., Q., na základe ústnej dohody so stavebníkom O. E. R., konateľkou P. spol. s.r.o., Q., o uzavretí zmluvy o dielo ako zhotoviteľ stavby, ústne bez riadne písomne uzavretej písomnej zmluvy, bez vedomia stavebníka a pred nadobudnutím právoplatnosti stavebného povolenia, vydaného Mestom Q. dňa 13.06.2012 pod č. k. 2012/VÝST. 03574-K na Stavebné úpravy objektu bývalej Q. a S. budovy na zdravotné stredisko s polyfunkciou, za vopred dohodnutú hodinovú mzdu, poveril D. U., nar. XX.XX.XXXX, a jeho syna H. U. vykonávaním búracích prác, hoci im nevykonali povinné vstupné školenie o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, nevykonali potrebné opatrenia, vrátane zabezpečenia prevencie, potrebných prostriedkov a vhodného systému riadenia, navyše bez podrobnej prehliadky rekonštruovaného objektu a jeho statického posúdenia, bez stáleho dozoru zodpovedného pracovníka, bez prieskumu stavu objektu a vypracovania technologického postupu búracích prác, pričom D. U. a H. U. na základe ústnych pokynov a s jeho vedomím neodborne uskutočňovali búracie práce, počas ktorých odstránili konštrukčné prvky schodiska - spodnú schodnicu a nosné murivo, v dôsledku čoho dňa 19. 06.2012 o 8.52hod. došlo k pádu nástupného ramena a schodiska vedúceho z prízemia na prvé poschodie, ktoré D. U. privalilo a boli mu spôsobené podľa znaleckého posúdenia mnohonásobné poranenia na tele s drvivým poranením panvy s polytraumou, na následky ktorých D. U. dňa 19.06.2012 o 14.03 hod. v Nemocnici s poliklinikou n.o., Q. zomrel.

7. Obvinený D. R. porušil ustanovenia § 62 ods. 1, 2, § 63 ods. 1, 2 Vyhlášky Slovenského úradu bezpečnosti práce a Slovenského banského úradu č. 374/1990 Zb. o bezpečnosti práce a technických zariadení pri stavebných prácach, ustanovenie § 6 ods. 1 písm. i), písm. n) písm. q), ods. 2 písm. a), ods. 7, ods. 9, § 7 ods. 1 písm. a) zákona NR SR č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako aj § 147 zák. NR SR č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce. Za to bol žalovaný uznaný vinným pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky s podmienčným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 3 roky, ako i zákaz vykonávať podnikateľskú

činnosť v oblasti stavebníctva na dobu 5 rokov. Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku bol žalovaný zaviazaný zaplatiť VŠZP škodu vo výške 2 925,13eura, žalobkyňa 1. ako poškodená bola so svojim nárokom podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku odkázaná na konanie vo veciach občianskoprávných.

8. Uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 4To/104/2014-529 zo 4. decembra 2014 podľa § 319 Trestného poriadku bolo odvolanie obžalovaného D. R. zamietnuté. Uznesením Najvyššieho súdu SR č. k. 4Tdo60/2015 z 28. júla 2016 podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku bolo dovolanie obvineného D. R. odmietnuté.

9. Z poštových poukazov mal súd za preukázané, že žalobkyňa 1. zaplatila 200 eur A. I. P. D., XXX eur A. I. P. D. a 100 eur A. I. P. D.. Z príjmového pokladničného dokladu zo 07.09.2012 mal za preukázané, že žalobkyňa 1. zaplatila notárke D. R. S. za dedičské konanie sp. zn. 5D/46/2012 sumu 461,90 eura, z príjmového pokladničného dokladu z 22.06.2012 vyplýva, že zaplatila sumu 474,60 eura O. P. B. za rakvu s príslušenstvom, ďalej zaplatila sumu 450 eur A. I. P. D. - vyúčtovanie za pomník, z príjmového pokladničného dokladu zo 04.06.2013 vyplýva, že zaplatila sumu 500 eur A. I. P. D., z príjmového pokladničného dokladu z 22.06.2012 vyplýva, že zaplatila sumu 127,49 eura O. P. B. Q. za cintorínske služby.

10. Súd prvej inštancie konštatoval, že je bez akýchkoľvek pochyb, že nečakaným úmrtím manžela žalobkyne 1. a zároveň otca žalobcov 2. a 3. došlo k závažnému zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobcov 1. až 3., spočívajúceho v obmedzení ich súkromného a rodinného života, že žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemôže byť namieste. Vychádzajúc z ods. 2 citovaného ustanovenia v jeho prvej vete je použitý pojem „najmä“, čo značí, že predpokladom pre priznanie práva na nemajetkovú ujmu v peniazoch môže byť aj iný ako tam uvedený, t.j. porovnateľný aspekt. Protiprávnym konaním žalovaného1., ktorého dôsledkom bola smrť manžela žalobkyne 1. a zároveň otca žalobcov 2. a 3., s následným ďalším následkom - zásahom do osobnostnej súkromnej sféry žalobcov, je bezpochyby takým z porovnateľných aspektov pre priznanie práva na nemajetkovú ujmu v peniazoch, aký § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka predpokladá. Následky tohto zásahu do súkromia žalobcov 1. až 3. sú nereparovateľné, náhrada nemajetkovej ujmy, ktorá žalobcom 1. až 3. vznikla, môže byť poskytnutá v peniazoch a aspoň prispieť k zmierneniu vzniknutého stavu.

11. Z dokazovania vyplynulo, že dôsledky úmrtia D. U. sú u žalobcov osobitne závažnou ujmu, čo bolo preukázané aj svedeckými výpoveďami svedkýň C. R. a Q. P., ktoré uviedli, že manžel žalobkyne 1. a zároveň otec žalobcom 2. až 3. veľmi chýba, sú smutní, chýba jeho osobná pomoc pri návštevách lekárov žalobkyne 1., keď ju nebohý manžel vozil na vyšetrenia, chýba taktiež jeho ekonomický prínos do rodiny. Strata možnosti rozvíjať ďalšie citové väzby s nebohým sú podľa názoru súdu práve v konkrétnom súkromnom živote žalobcov 1. až 3. osobitne zreteľa hodné. Žalobcovia 1. až 3. sú o možnosť rozvoja väzieb s otcom, a to citových, sociálnych a iných, definitívne ochudobnení.

12. Žalovaný 1. spáchal prečin usmrtienia (protiprávne konanie) ako konateľ právnickej osoby, pre ktoré je charakteristické, že svoju vôľu nevytvárajú samostatne, ale prostredníctvom tých fyzických osôb, ktoré sú na to určené. Len prostredníctvom fyzických osôb právnická osoba tiež prejavuje svoju vôľu navonok, koná, robí právne úkony, zakladá právne vzťahy, vstupuje do právnych vzťahov, uplatňuje práva a plní povinnosti z týchto vzťahov. Ak bezprostredným pôvodcom zásahu do osobnosti bola fyzická osoba, ktorá bola právnickou osobou použitá na výkon jej činnosti, bolo potrebné vyriešiť otázku, či konanie tejto fyzickej osoby je zásahom, za ktorý nesie zodpovednosť ona sama, (bezprostredne konajúca fyzická osoba) alebo táto právnická osoba. V zmysle § 420 ods. 2 OZ škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú, ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov nie je tým dotknutá. Ide o takú činnosť, ktorá spadá do pôsobnosti právnickej osoby z hľadiska vecného, miestneho a časového, môže teda ísť o činnosť zamestnancov či členov právnickej osoby, pričom nerozhoduje, či majú títo pracovníci (členovia) postavenie orgánov, resp. štatutárnych orgánov alebo nie. Ide o vnútorný vzťah k činnosti právnickej osoby, ktorá túto činnosť vyvíja, a nie činnosť, ktorou by konajúca osoba sledovala svoj osobný záujem. Iba v prípade, ak konanie osoby, ktorá škodu spôsobila, nie je možné považovať za činnosť právnickej osoby, ku ktorej bola konajúca osoba použitá, išlo by o vybočenie z tejto činnosti (o tzv. exces), a v takom prípade by bola daná priama zodpovednosť tejto osoby. Žalovaný 1. spôsobil zásah do osobnostných práv žalobcov ako

konateľ spoločnosti JASTA H., s.r.o., IČO: 36 754 277, ktorá v súčasnosti vystupuje pod obchodným menom Pagastav, s.r.o., so sídlom Nová Dubnica SNP 7/13.

13. V konaní nebolo možné bez pochybností vylúčiť exces žalovaného 1. pri činnosti právnickej osoby a spôsobení neoprávneného zásahu do osobnostných práv žalobcov, keďže obaja žalovaní 1. a 2. boli v konaní nečinní, na nariadené pojednávania sa nedostavili, nevyjadrili sa k prejednávanej veci, preto súd dospel k záveru, že nie je vylúčená zodpovednosť žalovaného 1. pri spôsobení neoprávneného zásahu do osobnostných práv žalobcov, pričom podľa § 135a ods. 5 Obchodného zákonníka nie je tiež vylúčené, že spoločnosť Pagastav, s.r.o., nebude schopná uspokojiť nemajetkovú ujmu a škodu z majetku spoločnosti, preto súd posúdil, že je daná zodpovednosť oboch žalovaných 1. a 2. za neoprávnený (protiprávny) zásah do osobnostných práv žalobcov a obaja žalovaní 1. a 2. zodpovedajú aj za škodu spôsobenú žalobkyňou 1., ktorá jej vznikla na nákladoch spojených s pohrebom neb. manžela D...

14. Žalobkyňa 1. v súvislosti s úmrtím manžela vynaložila pohrebné náklady celkovo vo výške 1 265,97 eura, ktoré jej súd prvej inštancie priznal s poukazom na § 449 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v spojení s §101 zákona č. 461/2003 Z. z., aj s úrokom z omeškania 5,25 % ročne od 24.03.2015 do zaplatenia v zmysle § 517 ods. 2 OZ, keďže žalovaní 1. a 2. sa dostali do omeškania s plnením dluhu odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby (žaloba bola doručená žalovanému 1. dňa 13.03.2015 a žalovanému 2. dňa 23.03. 2015), na ktorých náhradu súd zaviazal žalovaných 1. a 2. spoločne a nerozdielne.

15. Žalobcovia 1. až 3. žiadali priznať každý 30000 eur ako náhradu nemajetkovej ujmy. Na základe uvedeného mal súd za preukázané, že žalobkyňa 1. - manželka poškodeného jeho smrťou utrpela najväčšiu citovú ujmu, stratila oporu, pretrhli sa jej citové väzby, v dôsledku čoho stratila možnosť realizovať a ďalej rozvíjať rodinný život so svojim manželom, zároveň utrpela citovú ujmu. V konaní bolo preukázané, že vzťah žalobkyne 1. a poškodeného bol veľmi dobrý, v dôsledku straty manžela utrpela psychickú traumu, podstatne sa znížila jej životná úroveň, stratila živiteľa a osobu, ktorá jej pomáhala v chode domácnosti, aj bola oporou v každej životnej situácii. Žalobkyňa 1. v roku 2011 utrpela zlomeniu nohy v kolene, od októbra 2011 bola na vozíku a manžel ju vozil do nemocnice a na kontroly k lekárom. Od 17. 09.2012 je žalobkyňa 1. ZŤP, v čase podania žaloby poberala dôchodok 370 eur, žila v spoločnej domácnosti so synom D. ktorý je žalobcom 2. Pokiaľ ide o žalobcu 2., býva s matkou - žalobkyňou 1., chodieval s neb. otcom na fušky, od mája 2015 bol nezamestnaný. V konaní bolo preukázané, že žalobca 2. mal s neb. otcom dobrý vzťah, mali plány prerobiť dom. Z jeho vyjadrenia vyplýva, že zle na neho vplýva, keď je matka smutná a plače. Vnímaval svojho otca ako vzor, všetko ho učil, keď spolu chodili na fušky, nebol anjel, ale o rodinu sa staral. Žalobca 3. je synom poškodeného, nebýva s matkou a bratom, býva v podnájme s priateľkou, nebýval s nimi, keď otec zomrel. Chodieval s otcom robiť, aj v tejto veci, čo sa stala, on bol s otcom pracovať, bol nezamestnaný, bol mu len pomáhať. Matke občas finančne pomôže, podľa toho, akú má výplatu. Otec bol srandista, porobili, mali dobrý vzťah. Začiatkom 2013 začal pracovať v nemocnici.

16. Súd pri rozhodovaní o výške zadostučinenia tiež prihliadol na okolnosti na strane žalovaných 1. a 2. (subjektov zodpovedných za spôsobenú imateriálnu ujmu), a to na mieru zavinenia, že išlo o hrubú nebanlivosť vyššie popísaným konaním, žalovaní neprejavili žiadnu ľútosť, dobrovoľne neuhradili žiadnu škodu ani sa žalobcom neospravedlnili. V konaní boli nečinní, na nariadené pojednávania sa nedostavili, nevyjadrili sa k prejednávanej veci, takže ďalšie okolnosti na strane žalovaných nebolo možné ani posúdiť.

17. Čo sa týka inej satisfakcie, určitá satisfakcia žalobcom 1. až 3. bola daná aj tým, že žalovaný 1. bol uznaný vinným a bol odsúdený pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 3 roky, ako aj zákaz vykonávať podnikateľskú činnosť v oblasti stavebníctva na dobu 5 rokov. Za dôležité súd považoval to, že nešlo o úmyselný, ale nebanlivostný trestný čin.

18. Súd prvej inštancie uviedol, že pre stanovenie výšky finančného odškodnenia vychádzal z limitov odškodňovania obetí úmyselných trestných činov podľa § 6 zákona č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi. V čase podania žaloby, t. j. v roku 2013 predstavoval limit 16 900eur (338eur x50) a v roku 2018 predstavuje tento limit 24 000 eur (480eur x50). Pokiaľ pri smrti zavinenej úmyselným trestným činom možno priznať náhradu maximálne v uvedenej výške, potom v prípade nebanlivostného zavinenia by táto náhrada mala byť nižšia. Ďalším podporným argumentom

môže byť rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva v prípade KZ. c/a Slovenská republika, ktorým bola sťažovateľke priznaná nemajetková ujma 25 000 eur za to, že nekonaním štátnych orgánov bolo zasiahnuté do jej osobnostných práv usmrtením jej oboch maloletých detí, pričom sťažovateľka žiadne iné deti nemala.

19. Berúc do úvahy uvedené okolnosti, súd považoval za primerané finančné zadostučinenie vo výške 15 000 eur v prípade žalobkyne 1., ktorá utrpela najväčšiu citovú ujmu v dôsledku smrti nebohého manžela a za primerané finančné zadostučinenie vo výške 12 000 eur v prípade žalobcov 2. a 3., keď vychádzal z okolností pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy poskytovanej pozostalým osobám - intenzity vzťahu žalobcov so zomrelým (existencia príbuzenského vzťahu), išlo o manžela žalobkyne 1. a otca žalobcov 2. a 3., vek pozostalých synov, keď strata rodiča predstavuje ujmu v každom veku, ale inak je znášaná u batofaťa, u dieťaťa školského veku alebo u dospelého jedinca, ktorý už nežije v spoločnej domácnosti s usmrteným rodičom a má vlastnú rodinu, otázkou hmotnej závislosti pozostalého na usmrtenej osobe (toto kritérium úzko súvisí s vyššie uvedenými kritériami), keď žalobkyňa 1. je už dôchodkyňa a žalobcovia 2. a 3. - synovia poškodeného sú v produktívnom veku, obaja pracujú, žalobca 3. žije v spoločnej domácnosti s družkou.

20. Vychádzajúc zo zistených skutočností ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch súd určil tak, ako uviedol vo výrokovej časti rozsudku, na zaplatenie ktorých súd zaviazal žalovaných 1. a 2. spoločne a nerozdielne a vo zvyšku žalobu zamietol.

21. Žalovaných 1. a 2. súd zaviazal spoločne a nerozdielne zaplatiť do účtárne Okresného súdu Topoľčany súdny poplatok v sume 1 170 eur podľa položky 7b písm. b) Sadzobníka súdnych poplatkov (3 % z výšky nemajetkovej ujmy - zo sumy 15 000 eur + 12 000 eur + 12 000 eur = 39 000 eur) a súdny poplatok 76 eur zo sumy 1 265,97 eur podľa položky 1 písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov (6 % z ceny predmetu sporu), keďže žalobcovia 1. až 3. boli v konaní oslobodení od platenia súdnych poplatkov v zmysle § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších zmien a dodatkov.

22. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP, a žalobcom 1. až 3. priznal nárok na náhradu trov konania z priznaných súm vo výške 100 %, keď žalobkyňa 1. bola vo veci plne úspešná, pokiaľ ide o zaplatenie pohrebných nákladov v sume 1 265,97 eura s 5,25 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 1 265,97 eura od 24.03. 2015 do zaplatenia, a pokiaľ ide o nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, v tejto časti žaloby súd rozhodol o nároku žalobcov 1. až 3. tak, že výšku nároku určil podľa svojej úvahy. O výške náhrady trov konania rozhodne vyšší súdny úradník po právoplatnosti rozsudku.

23. Proti tomuto rozsudku vo vyhovujúcej časti, v časti súdneho poplatku a trov konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný 1., domáhajúc sa zrušenia rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej časti. Namietal, že jemu ani jeho bývalému právnenému zástupcovi nebolo doručené predvolanie na pojednávanie, na ktorom bol dňa 11. 04. 2018 vyhlásený rozsudok. Taktiež zdôraznil, že mu rozsudok súdu prvej inštancie nebola doručená.

24. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou stranou v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 CSP, § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) za splnenie povinnosti ustanovenej v ust. § 219 ods. 3 CSP, a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného 1. vo vyhovujúcej časti výroku a v súvisiacom výroku o súdnom poplatku a trovách konania nie je dôvodné, a preto rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

25. S účinnosťou od 01. 07. 2016, prijatím zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, došlo v súlade s § 473 CSP k zrušeniu zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Nová právna úprava dôsledne dodržiava princíp okamžitej aplikovateľnosti procesnoprávných noriem, ktorý znamená, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania, a to aj na konania začaté pred dňom účinnosti CSP s ustanovenými výnimkami z tohto základného pravidla.

26. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

27. Podľa § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

28. Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

29. Ustanovením § 387 ods. 2 CSP je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvej inštancie, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvej inštancie, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvej inštancie. Odvolací súd musí odpovedať na podstatné a právne dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody.

30. V prejednávanej veci sa žalobcovia 1. až 3. podanou žalobou proti žalovaným 1. a 2. domáhali náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch a žiadali, aby súd zviazal žalovaných spoločne a nerozdielne nahradiť žalobcom 1. až 3. nemajetkovú ujmu každému v sume 30 000 eur a žalobkyni 1. aj sumu 1 265,97 eura s 5,25 % úrokom z omeškania ročne odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby do zaplataenia z titulu náhrady škody. Žalobu zdôvodnili tým, že rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 1T/81/2013-504 z 25. júna 2014 žalovaný 1. bol uznaný vinným na tom skutkovom základe, že v priebehu doby od mesiaca máj 2012 do 8.52 hodiny dňa 19. 06. 2012 v Q. na E. v objekte bývalej TaPCH a RDG budovy ako konateľ JASTA PLUS s.r.o., Topoľčany, na základe ústnej dohody so stavebníkom O. E. R., konateľkou P. spol. s.r.o., Topoľčany, o uzavretí zmluvy o dielo ako zhotoviteľ stavby, ústne bez riadne písomne uzavretej písomnej zmluvy, bez vedomia stavebníka a pred nadobudnutím právoplatnosti stavebného povolenia, vydaného Mestom Q. dňa 13. 06. 2012 pod č. k. 2012/VÝST. 03574-K na Stavebné úpravy objektu bývalej TaPCH a RDG budovy na zdravotné stredisko s polyfunkciou, za vopred dohodnutú hodinovú mzdu poveril D. U., nar. XX. XX. XXXX, a jeho syna H. U. vykonávaním búracích prác, hoci im nevykonal povinné vstupné školenie o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, nevykonal potrebné opatrenia, vrátane zabezpečenia prevencie, potrebných prostriedkov a vhodného systému riadenia, navyše bez podrobnej prehliadky rekonštruovaného objektu a jeho statického posúdenia, bez stáleho dozoru zodpovedného pracovníka, bez prieskumu stavu objektu a vypracovania technologického postupu búracích prác, pričom D. U. a H. U. na základe ústnych pokynov sa s jeho vedomím neodborne uskutočňovali búracie práce, počas ktorých odstránili konštrukčné prvky schodiska - spodnú schodnicu a nosné murivo, v dôsledku čoho dňa 19. 06. 2012 o 8.52 hod. došlo k pádu nástupného ramena a schodiska vedúceho z prízemia na prvé poschodie, ktoré D. U. privalilo a boli mu spôsobené podľa znaleckého posúdenia mnohonásobné poranenia na tele s drvivým poranením panvy s polytraumou, na následky ktorých D. U. dňa 19. 06. 2012 o 14.03 hod. v Nemocnici s poliklinikou n. o., Q., zomrel.

31. Súd prvej inštancie prvýkrát vo veci samej rozhodol rozsudkom č. k. 7C/432/2013-170 z 02. 12. 2015, ktorým rozhodol tak, že žalovaní 1. a 2. sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni 1. náhradu nemajetkovej ujmy v sume 8 000 eur a zaplatiť z titulu pohrebných nákladov sumu 1 265,97 eura s 5,25% úrokom z omeškania ročne zo sumy 1 265,97 eura od 04. 12. 2013 do zaplataenia, všetko do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Druhým výrokom rozhodol tak, že žalovaní 1. a 2. sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 2. náhradu nemajetkovej ujmy v sume 7 000 eur, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Tretím výrokom uložil žalovaným 1. a 2. povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 3. náhradu nemajetkovej ujmy v sume 7 000 eur, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšku žalobu žalobcov 1. až 3. zamietol. Ďalej žalovaným 1. a 2. uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť do účtárne Okresného súdu Topoľčany súdny poplatok v sume 76 eur a v sume 660 eur, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. O trovách konania si súd vymienil rozhodnúť samostatným rozhodnutím po právoplatnosti rozsudku. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalobcovia a žalovaný 1., v dôsledku čoho Krajský súd v Nitre uznesením sp. zn. 5Co/77/2016-217 z 21. júna 2017 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Následne súd prvej inštancie po doplnení dokazovania v intenciách zrušujúceho rozsudku odvolacieho súdu rozhodol napadnutým rozsudkom.

32. Odvolací súd v zmysle § 379 a § 380 CSP viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania sa plne stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti a v časti súdneho poplatku, keďže bola jeho argumentácia vecne správna, objektívna, presvedčivá a v neposlednom rade v súlade s judikatúrou Najvyššieho súdu SR ako aj nálezmi Ústavného súdu SR. Odvolací súd poznamenal, že žalovaný 1. v podanom odvolaní vymedzil ako odvolací dôvod, teda dôvod, v ktorom videl nedostatok rozhodnutia súdu prvej inštancie takzvané odňatie možnosti konať, čo zakladá porušenie práva na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivý súdny proces zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy.

33. Podľa § 177 ods. 1 CSP, súd nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie.

34. Podľa § 178 ods. 1 CSP, ak je strana zastúpená zástupcom na celé konanie, súd na pojednávanie spravidla predvolá len zástupcu; stranu súd predvolá, ak je nevyhnutné vykonať jej výsluch.

35. Podľa § 178 ods. 2 CSP, predvolanie sa doručuje strane alebo jej zástupcovi tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať.

36. Podľa § 183 ods. 1 CSP, pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Pojednávanie môže byť na návrh strany odročené len vtedy, ak sa strana alebo jej zástupca z dôležitých dôvodov nemôže dostaviť na pojednávanie a zároveň od nich nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť.

37. Podľa § 183 ods. 2 CSP, od advokáta možno okrem dôvodov, ktoré nastali krátko pred pojednávaním a okrem prípadu, ak advokát súdu preukáže, že strana, ktorú zastupuje, odôvodnene trvá na osobnom zastúpení týmto advokátom, vždy spravodlivo žiadať, aby sa dal zastúpiť iným advokátom. Od strany možno vždy spravodlivo žiadať, aby sa dala na ďalšom pojednávaní zastúpiť inou osobou, ak k odročeniu pojednávania došlo z dôvodu jej nepriaznivého zdravotného stavu.

38. Ustanovenie § 178 CSP určuje osobitné podmienky predvolávania strán a ich zástupcov na pojednávanie. Netýka sa predvolania iných osôb - svedkov a znalcov - a je osobitným ustanovením vo vzťahu k všeobecným ustanoveniam o predvolaní, ktoré sú obsiahnuté v § 100 CSP. Predvolanie na pojednávanie vykonáva súd z úradnej povinnosti, pričom je jeho povinnosťou predvolať na pojednávanie všetky osoby, ktoré ustanovuje zákon. Predvolaním na pojednávanie sa zabezpečuje, aby bolo strane konania umožnené vykonať právo na spravodlivý súdny proces, ktorého súčasťou je aj možnosť zúčastniť sa na pojednávaní. Ak strana nie je v konaní zastúpená na celé konanie, súd vždy predvolá stranu. Ak je strana v konaní zastúpená zástupcom na celé konanie, súd vždy predvolá zástupcu strany. Zákon ustanovuje, že strana sa na pojednávanie predvolá len v takom prípade, ak je nevyhnutné vykonať jej výsluch. Odvolací súd dodáva, že pojednávanie nie je procesným nástrojom len na vykonanie dokazovania, ale aj osobitným spôsobom bezprostredného konania súdu so stranami, z ktorého môžu vyplynúť ďalšie okolnosti, ktoré prispievajú k plynulému skončeniu konania. Osobitne v niektorých druhoch sporov môže prítomnosť i pre celé konanie zastúpenej strany na pojednávaní prispieť k tomu, že priamo na pojednávaní budú vyriešené niektoré sporné skutočnosti, strany doplnia svoje skutkové tvrdenia, prípadne dôjde i k skončeniu sporu uzavretím zmluvy.

39. Doručenie predvolania na pojednávanie sa doručuje a primárne vyhotovuje ako písomnosť. Predvolanie možno doručiť priamo na úkone súdu (§ 105 ods. 1 CSP), na žiadosť strany na jej elektronickú adresu (§ 105 ods. 2 CSP) alebo doručujúcim orgánom na adresu podľa § 106 CSP, a to doručovaním inak, ako do vlastných rúk podľa § 112 CSP. Doručenie písomnosti o predvolaní treba považovať za vykázané, ak došlo k doručeniu predvolania na elektronickú adresu podľa § 105 ods.

2 CSP, alebo ak sa súdu vrátilo potvrdenie o doručení písomnosti podľa § 111 ods. 1 CSP, prípadne sa zásielka s predvolaním vrátila ako nedoručená z adresy podľa § 106 CSP alebo odopretá podľa § 113 CSP. Doručenie predvolania ako písomnosti je spoľahlivým prostriedkom na získanie procesného podkladu pre postup súdu o tom, či vykoná nariadené pojednávanie v prípade, ak sa strana alebo jej zástupca na pojednávanie nedostaví. Stranu alebo jej zástupcu na pojednávanie možno predvolať telefonicky alebo inými vhodnými prostriedkami.

40. V civilnom procese platí zásada, že vec sa má rozhodnúť spravidla na jednom pojednávaní. Možnosť súdu odročiť pojednávanie je potrebné z uvedeného dôvodu vnímať ako niečo výnimočné. Dôvody na odročenie pojednávanie by mali byť také, ktoré súd nemohol predvídať pri príprave a nariadení termínu pojednávania. Ak strana sporu alebo jej zástupca, ktorí žiadajú o odročenie termínu pojednávania, musia tento dôvod súdu oznámiť tak, aby mohol posúdiť, či sú alebo nie sú naplnené zákonné dôvody na odročenie pojednávania. Strana sporu alebo zástupca musia výslovne žiadať o odročenie termínu pojednávania, pretože ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní bez žiadosti o odročenie termínu pojednávania nemožno považovať za žiadosť strany, resp. jej zástupcu o odročenie termínu pojednávania (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/345/2012). V žiadosti odročenie pojednávania je potrebné nielen tvrdiť, že existujú dôvody na odročenie pojednávania, ale je potrebné preukázať aj ich dôvodnosť (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/167/2010).

41. Podľa § 219 ods. 1 CSP rozsudok súd vyhlasuje vždy verejne a v mene Slovenskej republiky. Prítom uvedie výrok rozsudku spolu s odôvodnením a poučením o odvolaní a o možnosti exekúcie.

42. Podľa § 219 ods. 2 CSP, rozsudok sa vyhlasuje spravidla hneď po skončení pojednávania, ktoré vyhláseniu predchádzalo. Ak to nie je možné, súd na vyhlásenie rozsudku odročí pojednávanie najdlhšie na 30 dní; v takom prípade súd doručí rozsudok prítomným stranám na pojednávaní, na ktorom bol rozsudok vyhlásený; neprítomným stranám ho odošle najneskôr do troch dní. Ustanovenia o odročení pojednávania sa v tomto prípade nepoužijú.

43. V prípade, ak súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie, rozsudok sa spravidla vyhlasuje hneď po skončení toho pojednávania, ktoré predchádzalo vyhláseniu. S prihliadnutím na účel sporového súdneho konania by súd mal viesť konanie a pojednávanie tak, aby sa mohlo rozhodnúť spravidla na jedinom pojednávaní. Vyhláseniu rozsudku bezprostredne predchádzajú záverečné reči sporových strán a rozhodnutie o skončení dokazovania a pojednávania. Pred vyhlásením rozhodnutia sa senát alebo sudca odoberie do poradnej miestnosti. Ak nie je možné vyhlásiť rozsudok hneď po skončení pojednávania, môže súd na vyhlásenie rozsudku pojednávanie odročiť najdlhšie na 30 dní. V takomto prípade sa nepoužijú všeobecné ustanovenia o odročení pojednávania a je treba, aby súd určil konkrétny termín pojednávania, na ktorom bude rozsudok vyhlásený. Prítomné strany a ich zástupcov súd o tomto termíne upovedomí a neprítomné strany súd o tomto termíne upovedomí a neprítomné strany a ich zástupcov nie je potrebné osobitne predvolávať, pretože ide vo svojej podstate o pokračovanie práve skončeného meritórneho pojednávania (pozri Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajanková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, 809.). Dôvodom na odročenie pojednávania za účelom vyhlásenia rozsudku bude spravidla potreba súdu vyhodnotiť vykonané dokazovanie, zrekapitulovať zistený skutkový stav, prípadne zväžiť aplikáciu a interpretáciu u konkrétnych ustanovení hmotného práva na zistený skutkový stav. V čase do určeného termínu odročeného pojednávania je povinnosťou súdu pripraviť písomné vyhotovenie rozsudku, ktoré sa doručí prítomným stranám alebo ich zástupcom na odročenom pojednávaní. Ak strana nie je prítomná pri vyhlásení rozsudku na odročenom pojednávaní, odošle sa jej písomné vyhotovenie rozsudku najneskôr do troch dní od vyhlásenia.

44. Žalovaný 1. v podanom odvolaní smerujúcom proti rozsudku súdu prvej inštancie namietal len tú skutočnosť, že nevedel, že súd prvej inštancie vo veci rozhodol, pretože žiadny rozsudok nedostal. Taktiež nevedel, že dňa 11. 04. 2018 bolo pojednávanie a o uvedenom termíne pojednávania nemal vedomosť ani vtedy ho zastupujúci advokát, v dôsledku čoho mu bola odňatá možnosť zúčastniť sa na nariadenom pojednávaní. V tomto smere odvolací súd poznamenáva, že žalovaný 1. vymedzený dôvod odvolania nepovažoval ako dôvodný, pretože z obsahu súdneho spisu jednoznačne vyplýva, že právny zástupca žalovaného 1., ktorý ho v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie zastupoval v konaní jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností mal vedomosť o rozhodnutí súdu prvej inštancie. Z obsahu súdneho spisu - doručeny podpísanej D. D., právny zástupca žalovaného 1. prevzal dňa

16. 02. 2018 predvolanie na termín pojednávania, ktoré bolo nariadené na 19. 03. 2018. Dňa 16. 03. 2018 doručil D.. H. D. podanie označené ako ospravedlnenie, obsahom ktorého bola jeho žiadosť o ospravedlnenie neprítomnosti na pojednávaní nariadenom na 19. 03. 2018 z dôvodu kolízie pojednávanií a taktiež aj ospravedlnenie neúčasti žalovaného 1. na tomto pojednávaní z dôvodu, že klient trvá na spoločnej účasti a vylúčil substitučné zastúpenie. Zároveň dodal, že nemá žiadne návrhy na doplnenie dokazovania a ani sa nechce k veci vyjadriť. V dôsledku toho, že právny zástupca žalovaného 1. nežiadal o odročenie pojednávania, súd prvej inštancie vo veci pojednával a na pojednávaní dňa 19. 03. 2018 vyhlásil dokazovanie za skončené s tým, že pojednávanie odročuje za účelom vyhlásenia rozsudku na 11. 04. 2018 o 12.40 hod. Dňa 11. 04. 2018 súd prvej inštancie na nariadenom pojednávaní vyhlásil rozsudok v neprítomnosti žalobcov a ich právneho zástupcu, ako aj v neprítomnosti žalovaných 1. a 2. a právneho zástupcu žalovaného 1. Rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 7C/432/2013-253 z 11. apríla 2018 bol následne doručovaný stranám sporu a ich právnym zástupcom. Právny zástupca žalovaného 1. prevzal písomné vyhotovenie vyhláseného rozsudku dňa 16. 04. 2018.

45. Poukazujúc na vyššie uvedené dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie, napriek argumentácii v Komentári k CSP pri ust. § 219 CSP (pozri bod 43 tohto odôvodnenia) porušil ustanovenia procesného predpisu - Civilného sporového poriadku upravujúce vedenie konania alebo ustanovenia súvisiace s úpravou vyhlásenia rozsudku a odňal žalovanému 1. možnosť konať pred súdom, čo malo za následok porušenie práva na spravodlivý súdny proces. Súd prvej inštancie totiž nepostupoval správne a v súlade s judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a s Nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22. marca 2006 č. k. I. ÚS 252/05-88 a zo dňa 12. marca 2003 č.k. II.ÚS 85/02-58, keď nepredvolal právneho zástupcu žalovaného 1. na pojednávanie dňa 11.04.2018 o 12.40 hod., na ktorom mienil a napokon aj vyhlásil napadnutý rozsudok. Ústavný súd Slovenskej republiky v Náleze zo dňa 12. marca 2003 č. k. II. ÚS 85/02-58, okrem iného uviedol, že vyhlásenie rozsudku ako formy rozhodnutia vo veci samej vždy predpokladá pojednávanie; na každé pojednávanie (aj na také, kde sa len vyhlási rozsudok podľa § 156 ods. 2 O.s.p., teraz § 219 ods. 2 CSP - pozn. odvolacieho súdu) sa však vždy musia predvolať účastníci. Niet rozumného dôvodu netvať na tom, aby sa účastníci aj v konaní pred dovolacím súdom dozvedeli o termíne, v ktorom dôjde k vyhláseniu rozsudku, a aby takéto vyhlásenie rozsudku bolo uvedené v zozname prejednávanych vecí, aj keď pôjde len o vyhlásenie rozsudku. Ústavný súd zdôraznil, že verejné vyhlásenie rozsudku patrí k ústavným princípom právneho štátu. Konštatovanie, že rozsudok bol vyhlásený verejne, predpokladá, aby súd dal verejnosti najavo, že rozsudok vyhlási. Minimálny štandard takéhoto oznámenia predpokladá osobitný postup súdu (aj najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu), ktorý smeruje k verejnosti (informovanie o čase a mieste vyhlásenia rozsudku spôsobom v tomto prípade obvyklým, napr. na oznamovacej tabuli súdu, na internetovej stránke súdu) bez ohľadu na to, či pri konkrétnom vyhlásení rozsudku verejnou právo na prítomnosť využije alebo nie. Ústavný súd SR v Náleze z 22. marca 2006 č. k. I.ÚS 252/05-88 poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako dovolacieho súdu, konkrétne na rozsudok sp. zn. 3 Cdo 108/2005 z 30. júna 2005, v ktorom dovolací súd uviedol, že „pokiaľ odvolací súd v rozpore so zákonom vykonal odvolacie pojednávanie v neprítomnosti účastníka (napriek jeho dôvodnej žiadosti o odročenie pojednávania) a potom následne vyniesol rozsudok o päť dní neskôr postupom podľa § 156 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, hoci účastník o termíne vyhlásenia odvolacieho rozsudku nebol upovedomený, zaťažil tým konanie vadou v zmysle § 237 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku. Došlo totiž k znemožneniu účasti na verejnom vyhlásení rozsudku - verejnom oboznamovaní súdu o tom, ako a z akých dôvodov rozhodol. Tento nesprávny procesný postup odvolacieho súdu mal pre účastníka ďalší negatívny procesný dôsledok, keďže v porovnaní s iným účastníkom, ktorý bol oboznámený, kedy bude rozsudok vyhlásený, mu odvolací súd nevytvoril procesnú možnosť kontroly, či výrok verejne vyhláseného rozsudku nebol prípadne dodatočne zmenený. Účastník bol teda v rozpore s princípom rovnosti zbraní znevýhodnený“. Ústavný súd SR v Náleze č. k. I. ÚS 252/05-88 z 22.marca 2006 poukázal ďalej na to, že „v prejednávanej veci (3 Cdo 65/2005 z 28.júla 2005 - pozn. odvolacieho súdu) posunul najvyšší súd hranicu ešte ďalej, a to tým, že za vadu v zmysle § 237 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku považoval aj vyhlásenie rozsudku súdu prvého stupňa postupom podľa § 156 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku za situácie, keď jeden z účastníkov nebol o termíne vyhlásenia rozsudku upovedomený a vyhlásenia rozsudku sa preto nemohol zúčastniť. I v tomto prípade poukázal najvyšší súd na to, že neprítomný účastník nemohol uplatniť právo kontroly ohľadom toho, či sa vyhlásený rozsudok zhoduje s písomne vyhotoveným rozsudkom“.

46. Keďže súd prvej inštancie v procesnom postupe, ktorý vydaniu napadnutého rozsudku predchádzal, pochybil, čo by bol dôvod na zrušenie prvoinštančného rozsudku a vrátenie veci na ďalšie konanie a

nové rozhodnutie, avšak vzhľadom na to, že v zmysle § 390 CSP odvolací súd sám rozhodne vo veci, ak a) rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo už raz odvolacím súdom zrušené, vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a b) odvolací súd koná a rozhoduje o odvolaní proti novému rozhodnutiu súdu prvej inštancie, a tiež s prihliadnutím na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 5/2018-28 zo dňa 5. júna 2018, v ktorom uviedol, „že opomenutie príkazu vyplývajúceho z § 390 CSP, aby odvolací súd sám vo veci rozhodol, a to bez akéhokoľvek odôvodnenia tohto opomenutia krajským súdom, zakladá danosť takého procesného excesu zrušujúcim uznesením odvolacieho súdu, v príčinnej súvislosti s ktorým bolo porušené sťažovateľkou namietané základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru“, preto odvolací súd odvolateľom v tejto preskúmvanej veci vytýkaný nedostatok v postupe prvoinštančného súdu napravil tým spôsobom, že vytýčil termín verejného vyhlásenia rozsudku na 30. augusta 2019 o 11.45 hod. na č. dv. 12 v budove Okresného súdu Nitra, Štúrova 9 a miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu najmenej 5 dní pred vyhlásením rozsudku a o tom aj písomne upovedomil odvolateľa - žalovaného 1., ktorý sa však na vyhlásenie rozsudku nedostavil.

47. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa povinnosti žalovaného 1. a 2. spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni náhradu nemajetkovej ujmy v sume 15 000 eur a zaplatiť z titulu pohrebných nákladov sumu 1 265,97 eura s 5,25 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 1 265,97 eura od 24. 03. 2015 do zaplataenia, všetko do 15 dní od právoplatnosti rozsudku, v časti výroku o povinnosti žalovaných 1. a 2. spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 2. náhradu nemajetkovej ujmy v sume 12 000 eur, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku, v časti výroku o povinnosti žalovaných 1. a 2. spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 3. náhradu nemajetkovej ujmy v sume 12 000 eur, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku, ako aj v časti výroku o povinnosti žalovaných 1. a 2. spoločne a nerozdielne zaplatiť do účtarne Okresného súdu Topoľčany súdny poplatok v sume 76 eur a v sume 1 170 eur, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku je vyčerpávajúco, správne skutkovo a právne, zdôvodnené a zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská účastníkov konania k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Samotný fakt, že žalovaný 1. sa s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí súdu prvej inštancie nestotožňuje neznamená, že jeho zdôvodnenie nezodpovedá požiadavkám, ktoré na túto časť rozhodnutia kladie vyššie citované zákonné ustanovenie. Súd prvej inštancie totiž zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré žalobe vyhovel tak, ako uviedol vo výrokovej časti napadnutého rozsudku.

48. Odvolací súd sa stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie vo vyššie uvedenej časti rozhodnutia, ako aj s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozsudku a na tieto v celom rozsahu poukazuje a nebude ich znovu opakovať.

49. Poukazujúc na uvedené skutočnosti dospel odvolací súd k záveru o nedôvodnosti odvolania žalovaného 1., preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP.

50. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd s poukazom na § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že procesne úspešným žalobcom 1. až 3. nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, pretože im žiadne odvolacie trovy nevznikli.

51. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).